

§ 336 Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle liikenneturvallisuusstrategian luonnoksesta

Vastaanottajan nimi	Lähetyspäivä	Tiedoksiantotapa	Lisätietoja
Liikenne- ja viestintäministeriö	6.7.2021	Sähköpostitse	

Otteen oikeaksi todistaa Lappeenrannassa 6.7.2021

Tuomo Sallinen
kaupunginsihteeri

Tämä asiakirja on allekirjoitettu digitaalisesti. Allekirjoituksen voi tarkistaa Lappeenrannan kaupungin kirjaamosta.

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle liikenneturvallisuusstrategian luonnoksesta

Liittyy asiahallinnan asiaan:
LPR/1026/00.04.00/2021

Käsittelyhistoria

Kaupunkikehityslautakunta §233 30.6.2021

Aiempi käsittely: Kaupunkikehityslautakunta §233

Esittelijä: Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialajohtaja Pasi Leimi **puh.** 040 740 1643

Valmistelija/lisätiedot: Kaupungininsinööri Olli Hirvonen 040 670 1566
Tuotantopäällikkö Sanni Simonen 040 158 2832
Suunnitteluinsinööri Minna Saastamoinen 040 121 7336
etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

Oheismateriaali

1. Luonnos liikenneturvallisuusstrategiaksi

Tausta

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa liikenneturvallisuusstrategian luonnoksesta. Liikenneturvallisuusstrategian valmistelu on alkanut 14.11.2019 ja sen taustalla on pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman kirjaus liikenneturvallisuudesta, jonka mukaan liikenneturvallisuuden parantaminen otetaan mukaan liikenteen ja liikennejärjestelmän kehittämiseen. Tarkoitus on, että liikenneturvallisuusstrategia on pitkän aikavälin strategisen ohjauksen väline. Strategia laaditaan vuosille 2022-2026.

Yleistä liikenneturvallisuusstrategian luonnoksesta

Liikenneturvallisuusstrategiassa liikenneturvallisuutta käsitellään kokonaisvaltaisesti niin, että se kattaa kaikki liikennemuodot. Sitä on valmisteltu laajassa, poikkihallinnollisessa sidosryhmäyhteistyössä. Liikennekuolemien ja -onnettomuuksien vähentämiseen liittyvien tavoitteiden tulee olla samanlaiset,

tapahtuipa onnettomuus maalla, merellä vai ilmassa, sillä jokainen liikennekuolema on liikaa.

EU:n nollavisiossa asetetaan tavoitteeksi, että tieliikennekuolemien määrä saadaan vähennettyä nolnaan vuoteen 2050 mennessä. Liikenneturvallisuusstrategian tavoitteita ohjaa nollavisio, joka myös tulee käsittää laajasti, kaikki liikennemuodot huomioon ottaen. Seitsemän strategista linjausta ohjaavat vision saavuttamista. Näitä strategisia linjauksia toteuttavat konkreettiset toimenpide-ehdotukset. Strategiset linjaukset ovat:

1. Liikenneturvallisuus on koko yhteiskunnan yhteinen asia
2. Päätöksenteon on perustuttava tietoon
3. Eri toimijoiden liikenneosaamista on lisättävä
4. Asenteiden on muututtava liikenteessä
5. Liikennejärjestelmän ja sen kaikkien osien on oltava turvallisia
6. Teknologinen kehitys tuo turvallisuutta
7. Lainsäädännön on edistettävä turvallista liikkumista

Liikenneturvallisuusstrategiassa on kuvattu keskeinen lainsäädäntö sekä liikenneturvallisuuden nykytila kunkin liikennemuodon osalta. Lisäksi on kuvattu muut kansalliset ja kansainväliset hankkeet, jotka sisältävät myös liikenneturvallisuuden parantamiseen liittyviä linjauksia, toimenpiteitä tai tavoitteita.

Lausunto

Lappeenrannan kaupunki lausuu seuraavanlaisesti:

Liikenneturvallisuusstrategian luonnoksessa liikenneturvallisuutta on käsitelty kattavasti ja laajasti. On hyvä, että kaikki liikennemuodot on otettu huomioon. Vastuullisessa liikenneturvallisuuden suunnittelussa tulee myös huomioida ihmisten tuntemukset turvallisuudesta. Liikenne koskettaa kaikkia, ja kaikki ovat jollakin tavalla liikenteen kanssa tekemisissä. Nollavision saavuttamiseksi luodut toimenpiteet on laadittu hyvin eri näkökulmista (toimenpiteitä on yhteensä 116).

Lappeenrannan kaupunki on arvioinut liikenneturvallisuusstrategian linjauksien toimenpiteitä.

1. Liikenneturvallisuus on koko yhteiskunnan yhteinen asia:

Liikenneturvallisuutta tulee kehittää ja parantaa niin, että jokainen ihminen kokee olonsa turvalliseksi liikenteessä.

Kenenkään ihmisen tunne liikenteen turvattomuudesta ei saa rajoittaa liikkumista. Viranomaisten välistä yhteistyötä tulisi tiivistää ja liikenneturvallisuus tulee olla sisäistetty koko yhteiskunnan tehtäväksi ja läpileikkaavaksi teemaksi. Tässä strategisessa linjauksessa erityisesti liikennevalvonta on keskeinen osa liikenneturvallisuuden parantamista, jossa vastuutahona on poliisihallitus.

2. Päätöksenteon on perustuttava tietoon

Päätöksenteossa on pyrittävä hahmottamaan liikenneturvallisuuden kokonaiskuva ja tuettava sen kehitystä varmistamalla, että tieto ohjaa päätöksentekoa pitkäjänteisesti. Samaan aikaan päätöksen teon tietopohjaa on parannettava ja tiedonkulkua eri toimijoiden välillä on kehitettävä.

3. Eri toimijoiden liikenneosaamista on lisättävä

Tavoitteena on vahvistaa liikennetaitoja kokonaisvaltaisesti kaikissa ikäryhmissä samoin kuin viranomaisissa, työpaikoilla ja vapaa-ajan harrastuksissa.

Liikenne- ja pyöräilykasvatuksen lisääminen esimerkiksi kouluihin, nuorisotyöhön ja päiväkoteihin luo hyvän pohjan liikenneturvallisuudesta jo pienestä pitäen. Tämä edellyttää kunnilta panostusta ohjaajien/opettajien kouluttamiseen, mikä taas lisää osaltaan taloudellisia resursseja.

4. Asenteiden on muututtava liikenteessä

Lappeenrannan kaupunki katsoo, että on erittäin hyvä, että strategiassa on tuotu esiin asenteiden vaikutus liikenneturvallisuuteen. Asenteet nivoutuvat osittain yhteen liikennekasvatuksen kanssa. Asenteisiin on helpompi vaikuttaa nuorena kuin vanhemmalla iällä. Pelkät tiedot liikenneturvallisuudesta eivät riitä, mikäli asenteet ovat ristiriidassa niiden kanssa. On todettu, että yksilötasolla ihmisen asenne vaikuttaa liikennekäyttäytymiseen paljon enemmän kuin hänen tietonsa. Tästä syystä asenteisiin vaikuttaminen on yhtä tärkeää tai jopa tärkeämpää kuin liikenneturvallisuuteen liittyvän tiedon lisääminen ihmisten keskuudessa.

Muutokset asenteissa eivät kuitenkaan tapahdu hetkessä ja asenteisiin kohdistuvan turvallisuusviestinnän tuleekin olla pitkäjänteistä ja jatkuvaa.

5. Liikennejärjestelmän ja sen kaikkien osien on oltava turvallisia

Liikenteessä ihmiset tekevät virheitä, eikä kaikkia virheitä pystytä poistamaan. Liikennejärjestelmän on tämän vuoksi annettava virheitä anteeksi. Turvallisessa liikennejärjestelmässä hyväksytään, että virheitä tapahtuu, mutta erityyppiset toimenpiteet takaavat sen, että yhden turvallisuustoimen pettäessä, jokin toinen osa kompensoi sen. Turvallisen liikennejärjestelmän keskeisiä osa-alueita ovat turvalliset liikennevälineet, turvallinen liikenneympäristö sekä erilaiset turvavälineet pelastusliiveistä pyöräilykypäriin.

Turvalliseen liikennejärjestelmään kuuluu myös liikennevalvonta. Poliisi valvoo liikennesääntöjen noudattamista, ajoneuvoja ja ajokuntoa sekä turvaa liikennejärjestelmän toimivuutta. Poliisi vähentää osaltaan liikenteestä aiheutuvien haittojen yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Liikennejärjestelmän tulee lisäksi olla saavutettava ja tasa-arvoinen eri käyttäjäryhmille.

Liikenneturvallisuusstrategiassa on tuotu yhtenä toimenpide-ehdotuksena esiin perusväylänpito ja katujen kunnossapito. Lappeenrannan kaupungin näkemys on, että tähän tarvittaisiin enemmän rahaa kuin mitä nykyisellään siihen on varattuna. Myös teiden ja katujen saneeraukset vaatisivat lisärahoitusta, jotta niiden kunto pystyisi tukemaan osaltaan liikenneturvallisuusstrategian tavoitetta. Ehdotus parantamisrahoituksen kohdistamisesta myös maanteiden pieniin tie- ja liittymäjärjestelyihin liikenneturvallisuusperusteisesti on hyvä asia.

Strategiassa tuodaan esille, että valtion verkolla tehtäisiin kävelyn ja pyöräliikenteen houkuttelevuutta parantavia toimenpiteitä, jotka parantaisivat liikenneturvallisuutta ja yhteyksiä kuntien verkkoon. Lappeenrannan kaupungin näkemys on, että tämä on hyvä asia, mutta vaatii eri viranomaisten välistä hyvää yhteistyötä, jotta väylät ja liittymät toimivat saumattomasti.

Lappeenrannan kaupunki on jo nyt osin taajama-alueilla laskenut ajonopeuksia 30 km/h nopeusrajoitukseen. Tämä parantaa erityisesti jalankulun ja pyöräliikenteen

liikenneturvallisuutta. Ajonopeuksien valvonta ja sitä kautta liikenneturvallisuuden valvonta kuuluvat poliisille. Jotta valvontaa pystyttäisiin tehostamaan ja lisäämään, tarvittaisiin poliisitoimintaan lisäresursseja.

6. Teknologinen kehitys tuo turvallisuutta

Teknologia kehittyä valtavasti koko ajan ja se lisää liikenneturvallisuutta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Kunnille osoitettuna toimenpiteenä on, että kehitetään katuverkkoa koskevien tietojen kattavuutta, laatua ja saatavuutta valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti. Silloin, kun tietoa on kattavasti ja se on laadukasta ja ajantasaista, voidaan sitä hyödyntää suunnittelussa ja päätöksen teossa. Tämä edellyttää järjestelmää, johon tiedot kerätään ja tallennetaan sijaintitiedon mukaan.

7. Lainsäädännön on edistettävä turvallista liikkumista

Lainsäädäntö on tärkeä asia liikenteessä hyväksyttävän toiminnan määrittämisessä. Liikenneturvallisuuteen liittyvä keskeinen lainsäädäntö on uudistettu viime vuosien aikana, mutta silti edelleen lainsäädännön tarkastelua ja kehittämistä on jatkettava.

Lappeenrannan kaupunki katsoo, että joitain toimenpiteitä voidaan toteuttaa määrärahojen puitteissa, ja osa toimenpiteistä on nykyisen toiminnan suuntaamista. Osa toimenpiteistä puolestaan edellyttää määrärahojen lisäämistä.

Esittelijän ehdotus

Kaupunkikehityslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle edellä mainitun lausunnon antamista Liikenne- ja viestintäministeriölle.

Päätös Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano
kaupunginhallitus

Tämän kokouksen käsittely:

Esittelijä:
Kaupunginsihteeri Tuomo Sallinen

puh.

Valmistelija/lisätiedot:
Kaupunginsihteeri Tuomo Sallinen
etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

puh.
0406241422

Oheismateriaali

1. Luonnos liikenneturvallisuusstrategiaksi

Esittelijän ehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa edellä esittelytekstissä käsitellyn kaupunkikehityslautakunnan lausunnon luonnoksesta liikenneturvallisuusstrategiaksi liikenne- ja viestintäministeriölle. Kaupunginhallituksella ei ole täydennettävää lausuntoon.

Päätös Asian käsittelyn aikana Päivi Kukkonen esitti, että kaupungin lausunnon kohtaan kolme lisätään mikroliikkumisvälineet. Marja-Liisa Vesterinen kannatti esitystä. Näin ollen kaupungin lausunnon kohdan kolme toista kappaletta muutettiin lisäyksellä seuraavasti:

Liikenne- ja pyöräilykasvatuksen sekä mikroliikkumisvälineillä liikkuvien valistamisen lisääminen esimerkiksi kouluihin, nuorisotyöhön ja päiväkoteihin luo hyvän pohjan liikenneturvallisuudesta jo pienestä pitäen lisätään.

Asian käsittelyn aikana Riitta Munnukka esitti, että kaupungin lausunnon kohtaan seitsemän lisätään seuraava lause:

Vesiliikenteen promilleraja lasketaan 0,5 promilleen, samaksi kuin tieliikenteessä ja ammattimaisessa vesiliikenteessä.

Hanna Holopainen, Tuija-Maaret Pykäläinen ja Marja-Liisa Vesterinen kannattivat esitystä.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti edellä mainitut täydennykset kaupungin lausuntoon lisättäväksi.

Täytäntöönpano

Liikenne- ja viestintäministeriö

Muutoksenhakukielto ja sen peruste	<p>☒ Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.</p> <p>☐ Muu peruste, mikä</p>
------------------------------------	--